

Pavel PTÁČEK, Aleš LÉTAL, Sandra SWEENEY

ZHDNOCENÍ ZMĚN VE FYZICKÉ A FUNKČNÍ STRUKTUŘE HISTORICKÉHO CENTRA OLOMOUCE (ČESKÁ REPUBLIKA) V LETECH 1980 A 2000

Po roce 1989 došlo k podstatným změnám ve fyzické a funkční struktuře měst ve střední a východní Evropě. Postkomunistická transformace městského prostředí zahrnuje jak obecné trendy společné většině zemí, tak specifické charakteristiky vycházející z historického vývoje jednotlivých měst. V následujícím článku se autoři zaměřují jak na očekávané, tak na pozorované změny v historickém centru Olomouce po roce 1989. Jsou srovnávána ekvivalentní data z dvou období, z let 1980 a 2000. I když se nedá do detailu předpovídat budoucí vývoj vnitřní prostorové struktury města, autoři se pokusili na základě obecných trendů a specifík města nabídnout scénáře možného budoucího vývoje. K analýze prostorových a statistických databází je použito klasických metod GIS.

Ana Vovk KORŽE

GEOGRAFICKÉ PŮDNÍ ANALÝZY JAKO PROSTŘEDEK IDENTIFIKACE BIOTOPŮ

Geografické půdní analýzy jsou založené na prostorovém hodnocení půd a jejich charakteristik. Přesná znalost půd dovoluje definovat biotopy ve zkoumaném území. Biotopy ukazují na funkci půd a jejich význam v dané krajině. Znalost biotopů je důležitá pro plánování regionálního rozvoje, ochranu půd, uchování biodiverzity a rozvoje ekonomických aktivit založených na kvalitě půd. V regionu Dravinjske gorice byly pomocí půdních analýz vymezeny čtyři makrobiotopy: Biotopy v údolí Dravinje, biotopy v údolí Ložnice, biotopy jižní Dravinjske gorice a biotopy střední Dravinjske gorice. K určení vnitřní rovnováhy v biotopu je nutné znát půdní charakteristiky, reliéf, horninové podloží, humiditu, lesní a luční vegetaci a vodní bilanci. Uspořádání biotopů jejich charakteristika včetně využití území určuje potenciál území.

Oldřich MIKULÍK, Barbora KOLIBOVÁ

HODNOCENÍ ZMĚN ŽIVOTNÍHO STYLU OBYVATEL OSTRAVSKA

V příspěvku jde o souhrn poznatků z výzkumů prováděných na výběrových souborech zaměstnaní – nezaměstnaní, srovnání stěžejních profesních skupin – horník – hutník, chemik. Tento cílený výzkum byl doplněn o výzkum na dolech Paskov-Staříč a.s., ČSM a.s. a v modelovém území městského obvodu Ostrava-Michálkovice. Tímto výzkumem prohlubujeme poznání v oblasti posunu vnímání životního stylu samotnými respondenty. Rovněž se orientujeme na získání informací o životní úrovni, vnímání kvality životního prostředí, hodnotových orientací apod. Tyto studie jsou součástí dlouhodobého výzkumu zaměřeného na hodnocení regionálních změn životního prostředí Ostravského regionu.

Antonín VAISHAR, Jana ZPAPLETLOVÁ

PROBLÉMY SUBCENTRÁLNÍCH ČÁSTÍ EVROPSKÝCH VELKOMĚST A JEJICH OBYTNÉ PROSTŘEDÍ

Subcentrální části evropských velkoměst bojují s následky současných demografických změn a probíhajícím procesem suburbanizace. Stárnutí obyvatelstva, zmenšování velikosti domácností a migrace mladých, vzdělaných a bohatších obyvatel za hranici města způsobuje snižování hustoty obyvatelstva a chátrání subcentrálních městských zón. Tento proces ohrožuje velká města, protože subcentrální části mají v jejich struktuře výjimečnou pozici. Z toho vyplývá, že reurbanizace evropských subcentrálních částí měst je typickým problémem. K ekonomickým, právním, architektonickým a dalším faktorům se přiřazuje ještě vnímání kvality životního prostředí. Tento příspěvek se zabývá problematikou subcentrální části města Brna. Výzkum je prováděn v rámci 5. rámcového programu EU: Reurbanizace v podmínkách demografických změn.

Karel KRŠKA

BIOKLIMATOLOGICKÝ VÝZKUM MORAVY A SLEZSKA OD JEHO POČÁTKŮ DO ROKU 1945

Podobně jako jinde v Evropě i na Moravě a ve Slezsku jsou počátky bioklimatologie nezřetelné. O sporé fenologické údaje z první poloviny 19. století se opíraly nejstarší popisy moravského klimatu, když se ještě neprováděla soustavná meteorologická pozorování. O pokrok v meteorologii a fenologii na Moravě a ve Slezsku se nejvíce zasloužil Přírodopisný spolek v Brně, založený v roce 1861. Vybudoval hustou síť meteorologických a fenologických stanic, výsledky pozorování zpracovával a publikoval. Jeho významný člen byl J. G. Mendel, zakladatel genetiky a meteorolog. Soustavný agrometeorologický a silvimeteorologický výzkum Moravy a Slezska se však rozvinul až po vzniku Československa v roce 1918 ve výzkumných ústavech zemědělských, a to především zásluhou

profesorů V. Nováka a B. Polanského. Naopak problematiku humánní bioklimatologie Moravy a Slezska se týkaly jen ojedinělé drobnější studie J. Mrkose, A. Gregora a B. Hruďičky, protože jejími centry v Meziválečném Československu byly Praha a Vysoké Tatry.

ZPRÁVY

Antonín VAISHAR, Oldřich MIKULÍK: KONFERENCE REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE A JEJÍ APLIKACE

Arnošt WAHLA: ČESKO-POLSKÁ A ČESKO-SLOVENSKÁ PŘEŠHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Arnošt WAHLA: ATLAS SLOVENSKÝCH MĚST (RECENZE)

RNDr. Oldřich MIKULÍK, CSc. (60)

PROF. Andrzej T. JANKOWSKI (65)

RNDr. Evžen QUITT (70)